

Ontheffing minimum VFR-vlieghoogte oefengebied (tijdelijk laagvlieggebied) *Frisian Flag* ten behoeve van de gelijknamige oefening

8 februari 2022

Nr: MLA/023/2022

Kenmerk: BS2022001948

De Minister van Defensie,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Infrastructuur en Waterstaat;

Gelezen het verzoek van de Commandant van de Vliegbasis Leeuwarden van dinsdag 9 november 2021;

Gelet op de artikelen 2, tweede lid, en 19, derde lid, van het Besluit luchtverkeer 2014;

Besluit:

Artikel 1

- Ten behoeve van de oefening *Frisian Flag* wordt ontheffing verleend van de minimum VFR-vlieghoogte, bedoeld in paragraaf SERA.5005, onderdeel (f), van verordening (EU) nr. 923/2012, binnen het oefengebied (tijdelijk laagvlieggebied) *Frisian Flag*, begrensd door de volgende coördinaten:
FRISIAN FLAG
van 53°27'31.80"N 006°40'37.88"E, naar 53°24'37.00"N 006°36'30.00"E, naar 53°11'09.55"N 005°57'51.79"E, vanaf dit punt in een cirkelboog met een straal van acht (8) nautische mijlen met als middelpunt coördinaat 53°13'31.00"N 005°45'09.00"E met de wijzers van de klok mee naar 53°05'41.69"N 005°42'27.37"E, naar 52°57'36.98"N 005°19'57.80"E, naar 52°48'03.00"N 005°17'11.00"E, naar 52°44'12.99"N 004°40'20.78"E, twee (2) kilometer binnen de Noordzeekustlijn naar 52°57'49.35"N 004°45'09.41"E, langs de zuidelijke begrenzing van het Waddenzeegebied (gearceerde deel in figuur) naar 53°24'40.70"N 006°09'56.23"E, vanaf dit punt in een cirkelboog met een straal van vier (4) nautische mijlen met als middelpunt coördinaat 53°23'00.00"N 006°16'00.00"E met de wijzers van de klok mee naar 53°24'46.42"N 006°21'59.19"E, langs de zuidelijke begrenzing van het Waddenzeegebied (gearceerde deel in figuur) terug naar 53°27'31.80"N 006°40'37.88"E, uitgezonderd de vogelreservaten Lauwersoog, de Groote Wielen en het Hornhuizer Wad overeenkomstig de *Birdsanctuaries* zoals genoemd in het AIP ENR-5.3 en het vogelreservaat de Aelde Venen overeenkomstig de Natura2000 zoals genoemd op www.natura2000.nl (zie figuur).
- De ontheffingen, bedoeld in het eerste lid, zijn van kracht op de volgende dagen en tijdstippen:
Week 13:
maandag 28 maart 2022 van 9:30 uur tot en met 12:00 uur en van 13:30 uur tot en met 16:00 uur lokale tijd;
dinsdag 29 maart 2022 van 9:30 uur tot en met 12:00 uur en van 13:30 uur tot en met 16:00 uur lokale tijd;
woensdag 30 maart 2022 van 9:30 uur tot en met 12:00 uur en van 13:30 uur tot en met 16:00 uur lokale tijd;
donderdag 31 maart 2022 van 9:30 uur tot en met 12:00 uur en van 13:30 uur tot en met 16:00 uur lokale tijd;
vrijdag 1 april 2022 van 9:30 uur tot en met 12:00 uur en van 13:30 uur tot en met 16:00 uur lokale tijd;
Week 14:
maandag 4 april 2022 van 9:30 uur tot en met 12:00 uur en van 13:30 uur tot en met 16:00 uur lokale tijd;
dinsdag 5 april 2022 van 9:30 uur tot en met 12:00 uur en van 13:30 uur tot en met 16:00 uur lokale tijd;
woensdag 6 april 2022 van 9:30 uur tot en met 12:00 uur en van 13:30 uur tot en met 16:00 uur lokale tijd;
donderdag 7 april 2022 van 9:30 uur tot en met 12:00 uur en van 13:30 uur tot en met 16:00 uur lokale tijd;

- van het Air Mobility Command, expliciete toestemming of opdracht is verleend;
- f. aanvliegroutes en -hoogten, alsmede oefenlocaties worden zodanig gekozen dat geluidhinder zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- g. vogelreservaten en Natura2000 gebieden worden zoveel als mogelijk vermeden;
- h. het gebruik van de plaatselijke luchtverkeersleidingsgebieden van De Kooy en Leeuwarden beneden de minimum VFR vlieghoogte worden vooraf gecoördineerd.

Artikel 3

Deze beschikking treedt in werking met ingang van maandag 28 maart 2022 en vervalt met ingang van zaterdag 9 april 2022.

Deze beschikking zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst en zal tevens bekend worden gemaakt door middel van een NOTAM.

*De Minister van Defensie,
voor deze,
De Directeur Militaire Luchtvaart Autoriteit,
J.P. Apon
Commodore*

Tegen deze beschikking kunnen belanghebbenden op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen 6 weken na de dag waarop deze beschikking is bekendgemaakt, een bezwaarschrift indienen. Dit bezwaarschrift kan digitaal of schriftelijk worden ingediend. Het digitale bezwaarschrift dient te worden ingediend via www.defensie.nl/bezwaarJDV. Het schriftelijke bezwaarschrift dient te worden gericht aan de Minister van Defensie, DienstenCentrum Juridische Dienstverlening, ter attentie van de Commissie advisering bezwaarschriften Defensie, MPC 55A, Postbus 90004, 3509 AA Utrecht. Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener; de dagtekening; een omschrijving van de beschikking waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar.

Indien onverwijlde spoed dat vereist is, is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de president van de rechtbank die bevoegd is. In dat geval is griffierecht verschuldigd. Voorwaarde is dat een bezwaarschrift is ingediend.

TOELICHTING

In de weken 13 en 14 vindt een deel van de oefening *Frisian Flag 2022* plaats. Aan deze oefening nemen vliegtuigen en helikopters deel.

In de Regeling minimum VFR-vlieghoogten en VFR-vluchten buiten de daglichtperiode voor militaire vliegtuigen en helikopters wordt gesteld dat militaire helikopters boven gebieden met aaneengesloten bebouwing, industrie- en havengebieden daaronder begrepen, dan wel boven mensenverzamelingen een hoogte van ten minste 210 meter (700 voet) boven de hoogste hindernis gelegen binnen een afstand van 600 meter van het luchtvaartuig dienen aan te houden en elders ten minste 50 meter (150 voet) boven grond of water.

Ten aanzien van artikel 2, eerste lid, van de beschikking wordt opgemerkt dat om de oefening mogelijk te maken, er aan de oefening deelnemende gezagvoerders van het DHC binnen het aangewezen oefengebied (tijdelijk laagvlieggebied) voor VFR-vluchten binnen de daglichtperiode ontheffing wordt verleend van de vigerende minimum VFR-vlieghoogte op grond van artikel 7 van de Regeling minimum VFR-vlieghoogten en VFR-vluchten buiten de daglichtperiode voor militaire vliegtuigen en helikopters. Ingevolge deze vrijstelling mag, indien door militaire helikopters behorende tot of in gebruik bij de Nederlandse en bondgenootschappelijke strijdkrachten, worden geoefend in het kader van operaties met niet-vliegende eenheden, op 150 voet of zoveel lager als voor het doel van de vlucht noodzakelijk is, worden gevlogen.

Onderdelen van deze oefening voor vleugelvliegtuigen zijn het, onder radardreiging, tactisch verplaatsen op lage hoogten, het uitvoeren van zogenaamde Air-Land Operations op maritiem vliegveld De Kooy en vliegbasis Leeuwarden en het oefenen met het zogenaamde Cargo Delivery System. Om tactisch te kunnen verplaatsen en om de betrokken lading, die uit het luchtvaartuig zal worden afgeworpen, veilig op de beoogde positie te laten neerkomen is het noodzakelijk dat het betrokken luchtvaartuig tijdens het aanvliegen en uitvliegen van de procedures voldoende laag kan vliegen. Daarbij zijn de vliegprocedures zo ingericht dat de overschrijding van de minimale vlieghoogte beperkt is. In het kader daarvan is aan de gezagvoerders van de deelnemende vleugelvliegtuigen op grond van artikel 19, derde lid, van het Besluit luchtverkeer 2014 ontheffing verleend van het verbod, genoemd in paragraaf SERA.5005, onderdeel (f), van verordening (EU) nr. 923/2012 om een VFR-vlucht uit te voeren beneden de minimum VFR-vlieghoogte.

Artikel 2, tweede lid, sub e, van de beschikking stelt dat het afwijken van de vigerende vlieghoogten binnen de oefening alleen is toegestaan wanneer hiervoor binnen de vluchtopdracht expliciet opdracht en toestemming is gegeven uit naam van de Accountable Manager. De Accountable Manager is veelal de Commandant vliegbasis. De ontheffing van de minimum VFR-vlieghoogte geldt alleen voor die delen van de vlucht die voor het doel van de vlucht, in het kader van de uitvoering van de oefening, noodzakelijk zijn. Dit betekent dat niet continu laag wordt gevlogen. Aanvliegroutes en -hoogten, alsmede oefenlocaties worden zodanig gekozen dat geluidhinder zoveel mogelijk wordt voorkomen.